

เทศน์เช้า วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรมนะ สัจธรรม ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วมันทอดธุระ คำว่า “ทอดธุระ” ทอดธุระมัน มหัศจรรย์กว่าโลกนี้หลายร้อยหลายพันเท่า

เวลาทอดธุระนะ สร้างสมมาเป็นพระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย มี ปัญญา มีอุทฺทิมภาวะมหาศาล แล้วก็คิดว่าสิ่งต่างๆ มนุษย์จะเข้าใจได้ๆ เวลาตรัสรู้ขึ้นมา ตรัสรู้ ธรรมขึ้นมาแล้วทอดธุระเลย

จนพรหมมานิมิตต์ แต่อีกอย่างหนึ่งท่านสร้างสมบุญญาธิการของท่านมา แล้วผู้ที่สร้าง สมบุญญาธิการมานั้นต้องมีเขาวนมีปัญญาของท่าน มันถึงว่า “เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด เธอ จงมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด”

แล้วพวกตัดจริต พวกตัดจริตเวลาศึกษาธรรมนะ “ต้องมีธรรมเป็นที่พึ่ง ต้องมีธรรมเป็น ที่พึ่ง นั่นคืออารมณ์ นั่นคือบุคคล นั่นคือตำรา พึ่งอะไรไม่ได้ต้องพึ่งตำราๆ”

แล้วธรรมมันอยู่ไหนล่ะ

ธรรมมันก็อยู่อารมณ์นั้นแหละ อารมณ์ที่มันศึกษานั้นนะ ที่มันคิดว่าสิ่งนั้นเป็นธรรมๆ นั้นนะ

สิ่งที่ “เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด เธอจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด” ฟังธรรมๆ เราพยายาม ค้นคว้าหาสัจธรรม สัจธรรมตามความจริงอันนี้ ถ้าตามความจริงอันนี้มันเกิดขึ้นมาจากหัวใจ ของเราไง

เวลามันเป็นขึ้นมามันเป็นที่จิตวิญญาณนั้น ถ้าจิตวิญญาณนั้น เพราะจิตนี้เวียนว่าย ตายเกิดในวัฏฏะ จิตนี้มันมีวิชาปิดบังหัวใจของมัน มันถึงเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เวลามัน

เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะด้วยบุญด้วยกรรมของตน บุญกุศลทำให้เกิดมีอำนาจวาสนา บาปอกุศลก็เกิดเหมือนกัน แต่เวลาเกิดขึ้นมา เกิดมาทุกข์มายากขึ้นมา

แต่คนเราทุกคนใจต้องมีทั้งทำดีและทำชั่ว การทำดีทำชั่วมันถึงวาระของมัน มันก็ได้ให้ผลตอบแทนของมัน เวลาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไง “อยากเกิดเป็นอันนั้น อยากเกิดเป็นอันนี้”

มันไม่ต้องอยากหรอก มันเป็นอย่างอยู่แล้ว มันอยู่ที่บุญกุศลของแต่ละบุคคล มันอยู่ที่บาปอกุศลของแต่ละบุคคล ใ้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ใ้อยากเป็นนู่นเป็นนี่ มันไม่ต้องไปอยากหรอก มันเป็นอย่างอยู่แล้ว

โตทยพราหมณ์ โตทยพราหมณ์ด้วยความผูกพัน ความผูกพันของเขาเรื่องสมบัติของเขา เขาเอาสมบัติของเขาไปใส่ไหฝังดินไว้ ทองคำของเขาๆ เวลาเขาตายไป ตายไปด้วยความผูกพัน เขาก็มาเกิดเป็นสุนัขมาเฝ้าทองคำอันนั้น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบิณฑบาตไป เขาตระหนี่ถี่เหนียวของเขา เขารักสมบัติของเขา เขาไม่เคยทำบุญกุศลสิ่งใดของเขา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผ่านไป ด้วยว่าอนาคตังสญาณ ปรารภณารื้อสัตว์ชนสัตว์ไ้

“โตทยพราหมณ์ เธอมีชีวิตอยู่เธอก็ตระหนี่นะ ตายเป็นหมาแล้วยังมาหวงก้างอีก”

พูดให้ได้ยิน คนใช้เขาได้ยินก็ไปฟ้องลูกชาย ลูกชายเขาโกรธมาก พ่อเขาตายไป มาดูถูกว่าพ่อเขามาเกิดเป็นสุนัข

ก็บอกว่า ให้กลับไปนะ แล้วเรียกพ่อๆ เรียกพ่อเลย แล้วเลี้ยงดูให้ดีเลย แล้วก็ขอเขาๆ บอกขอสมบัติที่ฝังไว้

ใ้เรียกว่าพ่อ ใ้หมาตัวนั้นมันวิ่งไปตะกุกที่ดิน ตะกุกที่ไหนลูกชายก็ขุด ไ้ทองคำ ไ้ทองคำ ไ้ทองคำ

นี่ความผูกพันไ้ อยู่ในพระไตรปิฎกนะ สามีรักภรรยามาก ภรรยาก็ไปคบชู้ ฆ่าสามีตาย สามีตายไปนะ มาเกิดเป็นตุ๊กแกอยู่ในบ้านนะ มาไ้ลัษิตๆ มาคลอเคลียๆ ก็ฆ่ามันซะ ไปเกิด

เป็นสุข สุขก็มาผูกพัน นี่ด้วยความรักความผูกพันของอดีตสามี มาเกิดสามภพสามชาติ สี่ภพสี่ชาติ นี้อยู่ในพระไตรปิฎก

นี่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะอยากจะเป็นได้นั้น อยากจะเกิดเป็นได้นี้ แล้วสิ่งนั้นมีหรือไม่มี นั่นมันเป็นความเชื่อ ในเมื่อกิเลสมันบังตาเอ็งก็เรื่องของเอ็ง

แต่เวลาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนะ จิตมันมหัศจรรย์ของมันมาก ถ้าจิตมหัศจรรย์ของมันมากนะ เวลาบุพเพนิวาสานุสติญาณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตั้งแต่พระเวสสันดรไป แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านบอกว่า “เราเคยเป็น”

“เรา” เราหมายถึงตัวขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเคยเป็นพระเวสสันดร มันเป็นอดีตไปแล้ว พระเวสสันดรมันเป็นปรากฏการณ์อันหนึ่งในวัฏฏะ แต่จิตดวงนี้เคยเกิดเป็นพระเวสสันดร “เราเคยเป็นพระเวสสันดรในสมัยนั้น แต่ในปัจจุบันนี้เราคือเจ้าชายสิทธัตถะ”

“เราเคยเป็น” เรากับอดีตมันคนละอันกันใช่ไหม แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดถึงพระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขยก็ตั้งแต่พันธกรรมของจิตที่มันได้ตัดแต่งใจของมันมา ได้สร้างสมบารมีมา หัวใจมีคุณค่ามากน้อยแค่ไหน นี่หัวใจของคนใจ

ผลของวัฏฏะ ๗ เวลาผลของวัฏฏะ สิ่งที่ยืนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนั้นผลของวัฏฏะ ผลของวัฏฏะนั้นไม่ใช่อริยสัจ มันไม่ใช่เรื่องจริงในพระพุทธศาสนา

เรื่องจริงในพระพุทธศาสนาเรื่องทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาตรัสรู้ที่นี้ แต่กว่าที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมาตรัสรู้ที่นี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้สร้างสมบุญญาธิการมา สร้างสมคุณงามความดีของมันมา

ไอ้ของเราเวลาเราพูดมันจะไขว่ไขวไปไหน พระพุทธศาสนาสอนเรื่องนรกสวรรค์ พระพุทธศาสนาสอนเรื่องการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แล้วเราไปผูกพันกับไภพชาติอันนั้นใจ

โตเถยพราหมณ์ โตเถยพราหมณ์เขาเป็นเศรษฐี แล้วภพชาติที่เกิดเป็นสุขนะ แล้วภพชาติที่เกิด दुติ เวลาเจ้าชายสิทธัตถะ เวลาพระศรีอริยเมตไตรยจะมาตรัสรู้ มาบนสวรรค์ เป็น

เทวดาจะมาจุติเกิดเป็นพระศรีอริยเมตไตรย นี่ไง ผลของวิภวัญชะ มั่นมีธรรมชาติของมัน นี่คือ เรื่องของวิภวัญชะ เรื่องของเวียนว่ายตายเกิดในวิภวัญชะ เรื่องของวิภวัญชะที่วนเวียนไปในหัวใจของเรา

เราเกิดมาแล้ว เกิดมาภพชาติหนึ่งมันเล็กน้อยมาก มันแทบจะไม่มีคุณค่าในการนับเลยนะ แต่ยิ่งใหญ่ซะ ยิ่งใหญ่ในชาติปัจจุบันนี้ร้อยปี ไร้อยปีของเรา เรามีสติปัญญาหรือไม่

นี่ไง ในบรรดาสัตว์สองเท้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างสมบุญญาธิการมาขนาดไหน ในปัจจุบันนี้เราเกิดมาเป็นสัตว์สองเท้า เราเกิดเป็นมนุษย์ไง แล้วเรามีโอกาสหนึ่งร้อยปี เรามีโอกาสในชีวิตเรา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวียนว่ายตายเกิดในวิภวัญชะเป็นธรรมชาติ

ธรรมะเป็นธรรมชาติๆ การเวียนว่ายตายเกิดมันก็ธรรมชาติๆ แต่ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเรื่องบุญและบาป เวียนว่ายตายเกิดในวิภวัญชะนั้นมันต้องเกิดโดยธรรมชาติของมันอยู่แล้ว

เมล็ดพันธุ์พืชมันตกลงดินมันต้องงอกอยู่แล้วโดยธรรมชาติของมัน แต่มันไปงอกที่ไหนงอกที่ไหน งอกแล้วมันสมบูรณ์หรือไม่สมบูรณ์

ไฉนก็เหมือนกัน จิตของเราเวียนว่ายตายเกิดในวิภวัญชะมันก็มีบุญและบาปนี่ไง บุญและบาปที่ขับเคลื่อนไปว่าเมล็ดพันธุ์นี้มันสมบูรณ์มากน้อยแค่ไหน นี่ไง ชาวพุทธๆ เราถึงทำบุญกุศลมา มาสร้างบุญกุศลของเรา ตัดแต่งพันธุ์กรรมๆ ขอให้จิตเราดีงามๆ ถ้าจิตเราดีงาม ดีงามมันดีงามตรงนี้ ที่มีคุณค่า มีคุณค่าที่นี้ ถ้ามีคุณค่าที่นี้ อย่างอื่นมันเครื่องอาศัย ปัจจัย ๔ ปัจจัย ไม่ใช่ความจริง ปัจจัย

แต่เวลาใครมาหามัน เวลาถามเรื่องทุกข์ยากนั้น เขาบอกว่ามันเป็นโรคทรัพย์จาง โรคทรัพย์จาง สำคัญที่สุดไง โรคทรัพย์จางๆ เกิดสงครามขึ้นมา ทรัพย์กินไม่ได้ แแบ่งกินไม่ได้ อาหารเท่านั้น

แล้วเวลาเข้าไปในหัวใจแล้ว วัตถุแก่ทุกข์ไม่ได้ อารมณ์เท่านั้น

อารมณ์ที่เป็นโลกๆ มันก็เป็นเรื่องโลก อารมณ์ที่ดิ่งามละ บุญและบาปไป ถ้ามันเป็นบุญ เป็นกุศลนะ เป็นบุญเป็นกุศล คนคิดแต่เรื่องดีๆ วาสนาของเขานะ เขาคิดแต่เรื่องดีๆ เขารักพ่อ รักแม่ รักพี่ รักน้อง เขารักชุมชน เขาเป็นผู้เสียสละ นี่จิตใจเขาเป็นบุญที่เขาสร้างมาดี คุณ จิตใจของคนนะ สังคมทำร้ายเรา พ่อแม่ทำร้ายเรา ทุกคนทำร้ายเราๆ ทำร้ายต้องเอาคืน มันก็ดมันกัน มันก็ดมันขวาง มันทำลายไปหมด นั่นนะใครทำ นี่ไง บุญและบาปไป ดีและชั่วไป

แล้วตัวบุญและตัวบาป ตัวดีและตัวชั่วมันขับเคลื่อนให้จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ แล้วเกิดมาๆ คนไม่มีบุญกุศล เราไม่ได้มาเกิดเป็นมนุษย์หรอก

ในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เค้าตาบอดอยู่ในทะเลขึ้นมา โผล่ขึ้นมา อยู่ในห้วงนั้นถึงได้เกิดเป็นมนุษย์

ไ้เราก็เชื่อหรือไม่เชื่อละ แล้วสงสัยมาก เมื่อก่อนเมืองไทยมีประชากร ๑๖ ล้านคน เดียวนี้ ๗๐ ล้าน แล้วมันมาจากไหนละ

จิตหนึ่ง จิตนี้มีหนึ่งเดียวเท่านั้น จิตหนึ่ง คุณ จิตวิญญาณที่เวียนว่ายตายเกิดอีกมหาดาล ที่อยากเกิด อยากจะให้เป็นที่ๆ มันเป็นไปได้ มันเป็นไปได้ตรงไหน ตรงบุญของเขานี่ไง บุญ และบาปนี้ไง

แล้วเวลาเราเกิดด้วยบุญ การเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ แล้วเกิดมาทำอะไร เกิดมาแล้วก็ตรากตรำทำหน้าที่การงานเหงื่อไหลไคลย้อย ไ้เนี่ยเพราะเกิดมาตามสถานะไง ใครมี อำนาจวาสนามากน้อยแค่ไหนหาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องไป

ถ้าเขามีวาสนาขึ้นมา เขาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องแล้ว มีมากที่เขาอยู่บ้านของเขา เขาทำห้อง พระไว้ เขาทำห้องพระไว้เพราะอะไร เพราะเขาไว้ใจใครไม่ได้ทั้งสิ้น แล้วด้วยทิฐิมานะของตน ที่ว่าตัวเองได้มีสติมีปัญญาเล็กน้อย ไม่ไว้ใจใครทั้งสิ้น สร้างห้องพระไว้ฝึกหัดภาวนาไป ฝึกหัด ภาวนาขึ้นมาเพื่อจะค้นคว้าไป

ถ้าคนไม่มีใครสนใจมันก็ไม่เชื่อเรื่องสัจธรรมซะใหม่ “มันหมดกาลหมดเวลาแล้ว กิ่ง พุทธกาลแล้ว พระอรหันต์ไม่มีแล้ว” มีแต่พูดกันอย่างนั้น ทั้งตากทั้งถาง ทั้งเหยียบทั้งยำ แล้วทั้ง

เยาะทั้งเย้ย แล้วทำไปแล้วนี่คืออะไร กิเลสทั้งนั้นนะ ความเห็นแก่ตัว ความคิดตัวเองยิ่งใหญ่ ความคิดว่าตัวเองมีสติปัญญา ว่าตัวเองยอดเยี่ยม

ยอดเยี่ยมเอาชนะตัวเองไม่ได้ แต่คนที่เขามีบุญกุศลของเขาเนาะ ถ้ามีอำนาจวาสนาเขาก็ไปวัดไปวาของเขา ไปวัดไปวา คนที่ยิ่งใหญ่ขนาดไหนไปวัดไปวาแล้วเขาเหมือนนี้วก้อยเลย เพราะอะไร

เรามาเพื่อความสงบระงับ เรามาเพื่อหัวใจของเรา เราไม่ได้มาเพื่อความยิ่งใหญ่ มาด้วยให้ใครนับหน้าถือตา มาให้คนยกย่องสรรเสริญหรือ คนที่เป็นธรรมๆ เขามาแล้วเขาไปชุกอยู่เนะ ชุกอยู่ตามชอกตามมุมเนะ แล้วเขาฝึกหัดภาวนา เพราะอะไร เขาจะเอาความจริงของเขา เพราะอะไร เพราะถ้ามันเป็นความจริง ใจเขาเป็นจริง ถ้าใจเป็นจริง นั่นนะสังฆธรรมที่นั่น

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด”

แล้วเวลาจะมีที่พึ่งขึ้นมา สติธรรม สมาธิธรรม ปัญญาธรรม

สังฆธรรมๆ ที่แสวงหา เราวิ่งหากันหมดเลย วิ่งไปทั่วเลย เป็นกระแสสังคมไป ให้สังคมยกย่องสรรเสริญ ให้สังคมคำไว้ กูยิ่งใหญ่

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะทิ้งแม้แต่เป็นกษัตริย์ เข้าป่าเข้าเขาไปกับปัญจวัคคีย์อีก ๕ เวลาตรัสรู้ ตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์อยู่องค์เดียว

เรามาวัดมาวาขึ้นมามันยิ่งใหญ่ขนาดไหน อยู่บ้านอยู่เรือน ลูกน้องบริษัทยาวมากมายมหาศาล เวลามาวัดขึ้นมาเขาเป็นอุบาสก เขาหาความสงบของเขา แล้วถ้ามันสติธรรม สมาธิธรรม ปัญญาธรรมเกิดขึ้นมามันยิ่งใหญ่ตรงนั้นนะ เวลามันยิ่งใหญ่ขึ้นมามันยิ่งใหญ่ในหัวใจนั้นนะ ถ้ามันยิ่งใหญ่ในหัวใจนั้น นี่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่อริยสงฆ์นี้แก่นของศาสนา

เรื่องสังฆธรรมที่ “เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด”

แล้วก็ อู้ฮู! นั่นเป็นธรรมๆ ใ้อ้ที่เขาทำกันอยู่ในโลกไม่มีอะไรเป็นธรรมเลย แต่ถ้าภูคินี้ ธรรมหมดเลย

แต่ถ้าเป็นความจริงนะ สิ่งที่เกิดขึ้นมามีพัฒนาการของมัน นะ เวลาของมันพักไชนะ เวลาของมันออกมา มันพยายามหาเหยื่อ หาตัวหนอนไปป้อนไส้ลูกมัน ไส้ปาก นะเวลามันอ้าปาก อู้ฮู! ๔-๕ ตัว แม่มันต้องบินนะ พยายามจับแมลงจับทุกอย่างไปป้อนๆ ป้อนลูกมันขึ้นมา พอลูกมันโตขึ้นมา ป้อนกันภัยให้ลูกมัน แล้วเวลาลูกมันต้องให้ลูกมันฝึกหัดบิน ถ้าลูกมันบินไม่ได้มันจะเป็นนกไม่ได้ นกมันต้องบินๆ

แต่นกเกิดมามันบินไม่ได้หรอก นกเกิดมามันไม่มีขนด้วย แต่พ่อแม่ก็ป้อนเหยื่อมัน ดูแลมัน คุ่มครองมัน ฝึกหัดมันให้มันหัดบิน พอมันบินได้ ฝึกหัดให้มันหาเหยื่อ พอมันหาเหยื่อได้ มันแข็งแรงแล้ว ขับไล่มันไปให้มันไปอยู่โดยธรรมชาติของมัน นี่ไง สิ่งที่ดีจะในโลกนี้ไง

นี่ก็เหมือนกัน เราเกิดเป็นมนุษย์ๆ เกิดมาพบพระพุทธศาสนาไง ดูสิ พ่อแม่ที่ดีงามพาลูกไปวัดไปวาไง ไปวัดไปวาไม่ต้องสงสัย ไม่ต้องสงสัยไปวัดเขาทำอะไรกัน ไม่เคยพาลูกไปวัดไปวาเลย ลูกเข้าไปถึงตากแอร์ ไปแต่ห้างสรรพสินค้า ไปเที่ยวรอบโลกเลย แต่วัดไม่รู้จัก

เวลาคนทุกข์คนยากนะ เขาไปอยู่เมืองนอกกัน เวลาเขาทุกข์เขายากเขาไปหาหมอ เขาไปหาพระที่เมืองนอก เขาคิดถึงประเทศไทยเลย ประเทศไทยวัดเต็มประเทศเลย แต่กูไม่เคยรู้จักพระเลย เวลากูไปตกทุกข์ได้ยากอยู่เมืองนอก กูไปรู้เลยว่าธรรมะเป็นที่พึ่งได้ กลับมาประเทศไทยค่อยมาเห็นวัดในเมืองไทยไง นี่ไง แม่ของมันไม่ดูแลลูกนกมันไง ถ้าแม่ของมันดูแลลูกนกมัน นี่พัฒนาขึ้นมา

นี่ก็เหมือนกัน ในการประพฤติปฏิบัติ ใ้อ้นก็ผิด ใ้อ้นก็ผิด

เด็กน้อยแค่ไปวัดไปวานะ เห็นแล้วมันชื่นใจนะ เห็นแล้วมันมีภาพประทับใจมันไป ใ้อ้นก็สมบูรณ์แบบแล้ว นั่นนะเด็กน้อยมันก็รับรู้ได้แค่นั้นไง แต่ถ้ามันโตขึ้นมา สิ่งที่ดีงาม บุญและบาป ดีและชั่ว เราก็คัดแยกของเราขึ้นมา วัดสอนอย่างนั้นไง ถ้าวัดสอนอย่างนั้น

เขาไปวัดไปวา บางวัดบางวาเขาก็เห็นแก่ตัว เขาก็เบียดเบียนกัน ใ้ฉันก็เป็นเรื่องของ
เขา เราไม่เอาจิตวิญญาณของเรา เอาสิทธิของเรา เอาชีวิตของเราไปแลกกับใ้การทำผิดอย่าง
นั้น ใ้การทำผิดอย่างนั้นเป็นเรื่องส่วนบุคคล เป็นเรื่องของเขา ใ้เราแสวงหาสิ่งที่ดีงามใ้

“เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด”

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนใ้ประหยัดมัธยัสถ์ อ่อนน้อมถ่อมตน
ใ้มีสติปัญญา เราไปหาตรงนั้นใ้

เราไม่ต้องไปหาความยิ่งใหญ่ ไปหาที่เขาเชิดชูบูชาใ้ ใ้ที่เขาค้าจุนกันทางกระแสสังคม
ใ้ อย่างนั้นเราไม่ต้องการ เพราะกระแสสังคมใ้ใครก็สร้างได้ แล้วมันเป็นของชั่วคราวทั้งสิ้น แต่
ความสุขความทุกข์ใ้ใจของเรา สัจจะความจริงใ้ใจของเรา อันนั้นเป็นความจริงใ้

ถ้าเราไปรู้ไปเห็นสิ่งใ้ใ้มันไม่ใ้เป็นความดีงาม “เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด” เพราะเรามี
สติปัญญาใ้

หลวงตาท่านเน้นย้ำประจำ เหตุและผลเป็นธรรม

เหตุและผลเป็นธรรม ธรรมคือเหตุผล เหตุผล เหตุและปัจจัย ถ้ามันมีสิ่งใ้มันต้องมีเหตุมี
ปัจจัยของมันมา ถ้าใ้มีปัจจัยของมันมา มันมาเกิดอย่างใ้ใ้ไม่ได้ อย่างเช่นเราเกิดเป็นมนุษย์
เราก็มีบุญกุศลของเรา มา เราถึงได้มาเกิดเป็นมนุษย์ของเรา แล้วเราจะมีเหตุมีปัจจัยต่อเนื่อง
ของเราไปใ้

ถ้าเหตุปัจจัยใ้มันหยาบมันละเอียดยื่นมา แม่ของมันก็เลี้ยงดูนกของมันเพื่อใ้ให้สายพันธุ์
มันต่อเนื่องกันไป แล้วถ้าสายพันธุ์มันดีงามขึ้นไป สายพันธุ์มันก็คงที่ของมัน ไม่สูญพันธุ์ไป

มรรคผลนิพพานขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันก็มีสัจจะมีความจริงขึ้นมาใ้
ถ้ามันมีความจริงขึ้นมา มันจะขึ้นมาได้มันก็ศีล สมาธิ ปัญญา ด้วยสติ ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญา
ด้วยการฝึกหัด การฝึกหัด ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา นั่นนะ “เธอ
จะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด”

คำว่า “มีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด” มันมีสติมีปัญญา มันคัดมันแยกของมันขึ้นมา ไม่ใช่มีธรรมเป็นที่พึ่งเกิดแล้วมันมีเสียเกราะ มันมีคุ้มครอง

มันก็คุ้มครองด้วยสติด้วยปัญญาของเราแหละ มันก็คุ้มครองด้วยสติด้วยปัญญา ด้วยการได้ฝึกหัดของเราขึ้นมา ถ้ามันแก่มันกล้าขึ้นมาเราก็รักษาใจของเราได้ แล้วใครมันจะมาหลอก

มันจะดีมันจะชั่วมันเรื่องของเขา

หลวงตาท่านเน้นย้ำเลย “ใครจะดีจะชั่วมันเรื่องของเขา เราจะทำคุณงามความดีของเราจะ”

ใช่เราจะดีจะชั่วมันเรื่องของเขา เรามีแต่คนเห็นแก่ตัว เรามีแต่คนเหยียบย่ำทำลายทั้งนั้น แล้วเราจะมาต้านกระแสสังคม นี่ไง การทำดีๆ ทำบุญทิ้งเหว

การทำคุณงามความดีก็ทำทิ้งเหว อย่าไปหวังการตอบแทนตอบสนองจากใครทั้งสิ้น หวังการตอบแทนตอบสนองจากสติจากปัญญาของเรา จากความภูมิใจของเรา จากความกระหายมีย่อมโยงในใจของเรา

ถ้าเรากระทำแล้วนะ เรากระหายมีย่อมโยง อยู่ที่ไหนก็ได้ พร้อมเสมอ จะตายก็ได้ แต่คนที่นั่งทับอีไว้ นั่งทับความชั่วของตัวเองไว้ ต้องหาคนปกป้อง หาคนคุ้มครอง หาคนดูแล หาคนคอยแก้ไข ตัวเองจะติดร่างแห มันอยู่ไม่เป็นสุขหรอก

ความลับไม่มีในโลก นี่ก็คือธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด นี่พูดถึงเรื่องศาสนาไป

ถ้าเราไม่ศึกษาไม่ค้นคว้า ไม่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราก็คิดว่าการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนั้นเป็นศาสนา การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนั้นเป็นผลบุญผลกรรม จะมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สัตว์โลกก็เป็นแบบนี้

แต่เพราะมันมีบุญกุศล เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากระเสือกกระสนสร้างบุญญาธิการมา

“เราเป็นไก่ตัวแรกที่เจาะฟองอวิชชาออกมา”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเป็นไก่ตัวแรกที่เจาะฟองอวิชชาพญามารที่ครอบคลุมใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นไก่ตัวแรก แล้วก็ฝึกฝนพวกเรา เห็นไหม ไก่เลี้ยงลูกไก่ ดูแลลูกไก่

ไฉ่เรามันไข่มุขไม่มีเชื้อ พักไม่เป็นตัวสักทีใจ ใจของเรามันไม่มีเชื้อ พักแล้วเน่า เน่าหมดเลยไม่เป็นเจี๊ยบๆ ออกมาสักตัวหนึ่ง นี่เราไม่ทำคุณงามความดีของเรา

ถ้าเราทำคุณงามความดีของเรามันเกิดจากจิต เกิดจากจิตวิญญาณของเรา ไม่ใช่เกิดจากกระแสน้ำสังคม โลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ เราไม่ไปสนใจสิ่งภายนอก เราสนใจแต่หัวใจของเรา แต่มันก็อาศัยสิ่งภายนอกนี้ เพราะเรามีพ่อแม่ มีสังคม มีทุกอย่างพร้อม ถ้าเรามีพ่อแม่ มีสังคม มีทุกอย่างพร้อม เราติดสังคม เราก็อยู่แค่นั้นนะ

แต่ถ้าสติปัญญามากขึ้น อภิชิตบุตร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงพระเจ้าสุทโธทนะ ทั้งนางพิมพา ทั้งสามเณรราหุล ทั้งไปทั้งหมด ไปค้นคว้าจนเป็นความจริงขึ้นมา กลับมาเอาพระเจ้าสุทโธทนะเป็นพระอรหันต์ นางพิมพาเป็นพระอรหันต์ สามเณรราหุลเป็นพระอรหันต์ นี่มันต้องมีสติปัญญาที่สามารถเอาตัวรอดได้

ถ้าไม่เอาตัวรอดได้ เราเกิดจากพ่อแม่ เราอยู่กับสังคมทั้งนั้น แล้วก็ว่า “เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด” ดัดจริต ที่พึ่งก็อยู่ได้ขี้ดินมึงไข่มุข เธอจะมีธรรมเป็นที่พึ่งเกิด ต้องอยู่ได้ขี้ดินมึงนะถึงเป็นที่พึ่ง ถ้าภูมิสติปัญญา ภูคั่นคว่าเองนั่นไม่ใช่ธรรม

แต่หลวงตาบอกว่าเหตุและผล เรามีสติ เรามีปัญญา เราค้นคว้า นั่นแหละคือสังขารม้วย เอวัง